

Дин, профессор Ю.Д. Пряхин

Греки в создании и развитии архитектурного облика Санкт-Петербурга

(Данная статья впервые опубликована в научном сборнике «1000 лет вместе: ключевые моменты истории России и Греции» Института славяноведения Российской академии наук, 2018, М.:, С.С.245-256)

Изучение истории создания архитектурного облика Северной столицы позволяет заключить, что в его формировании не малую роль сыграли греки.

Греки появились в Санкт-Петербурге уже в первом десятилетии существования города и, естественно, стремились селиться поближе друг к другу. В результате вскоре образовалась Греческая слобода в районе современной улицы Миллионная, которая соседствовала с Немецкой слободой, размещавшейся там же, около реки Мойка.

После пожара 1735 года Греческой слободе было определено новое местопребывание в столице. Это - участок земли рядом с Лиговским каналом, в районе, называемом Пески, который и стал активно заселяться греками, сыгравшими заметную роль в создании архитектурного облика не только нового района своего пребывания, но и облика строящейся, бурно развивающейся столицы.

Данное заключение подтверждается многими архивными документами, литературными источниками, воспоминаниями современников по истории строительства ныне известных зданий, украшающих столицу бывшей Российской империи, ее некоторых памятников и христианских храмов. К сожалению, данная история доступна лишь узкому кругу специалистов, с ней плохо знакомо большинство жителей города, она почти не пропагандируется и мало известна даже современному, просвещенному петербуржцу. Между тем, к созданию целого ряда архитектурных шедевров северной столицы, как выясняется, самое непосредственное отношение имели греки.

Для того, чтобы не быть голословным и действительно обосновать сказанное, приведем наиболее очевидные, яркие и документально доказанные примеры, подтверждающие данный, неоспоримый факт из славной истории города.

Η μελέτη της ιστορίας της δημιουργίας της αρχιτεκτονικής εμφάνισης της Βόρειας πρωτεύουσας μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι οι Έλληνες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωσή της.

Οι Έλληνες εμφανίστηκαν στην Αγία Πετρούπολη ήδη από την πρώτη δεκαετία της ύπαρξης της πόλης και, όπως ήταν φυσικό, προσπάθησαν να εγκατασταθούν πιο κοντά ο ένας στον άλλο. Ως αποτέλεσμα, σύντομα σχηματίστηκε ο Ελληνικός Συνοικισμός στην περιοχή της σύγχρονης οδού Millionnaya, που γειτνιάζε με τον Γερμανικό Οικισμό, που βρίσκεται στην ίδια θέση, κοντά στον ποταμό Μόικα.

Μετά την πυρκαγιά του 1735, στον ελληνικό οικισμό ανατέθηκε νέα θέση στην πρωτεύουσα. Πρόκειται για ένα οικόπεδο δίπλα στο κανάλι Ligonsky, σε μια περιοχή που ονομάζεται Sands, η οποία άρχισε να κατοικείται ενεργά από Έλληνες, οι οποίοι έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία της αρχιτεκτονικής εμφάνισης όχι μόνο της νέας περιοχής της κατοικίας τους, αλλά και την εμφάνιση του ταχέως αναπτυσσόμενου κεφαλαίου υπό κατασκευή.

Αυτό το συμπέρασμα επιβεβαιώνεται από πολλά αρχειακά έγγραφα, λογοτεχνικές πηγές και απομνημονεύματα συγχρόνων για την ιστορία της κατασκευής διάσημων πλέον κτιρίων που κοσμούν την πρωτεύουσα της πρώην Ρωσικής Αυτοκρατορίας, ορισμένα από τα μνημεία της και τις χριστιανικές εκκλησίες. Δυστυχώς, αυτή η ιστορία είναι προσβάσιμη μόνο σε έναν στενό κύκλο ειδικών, οι περισσότεροι κάτοικοι της πόλης δεν είναι εξοικειωμένοι με αυτήν, σχεδόν δεν προωθείται και είναι ελάχιστα γνωστή ακόμη και στους σύγχρονους, φωτισμένους κατοίκους της Αγίας Πετρούπολης. Στο μεταξύ, όπως αποδεικνύεται, οι Έλληνες είχαν άμεση σχέση με τη δημιουργία μιας σειράς αρχιτεκτονικών αριστουργημάτων της βόρειας πρωτεύουσας.

Για να μην είμαστε αβάσιμοι και να τεκμηριώσουμε πραγματικά όσα ειπώθηκαν, θα δώσουμε τα πιο προφανή, ζωντανά και τεκμηριωμένα παραδείγματα που επιβεβαιώνουν αυτό το αδιαμφισβήτητο γεγονός από την ένδοξη ιστορία της πόλης.

Так, например, в эпопею создания памятника Петру I- «Медного всадника», как это утверждают многие источники, навечно вошли два грека. Это: военный инженер, капитан (впоследствии - подполковник) Моринос Ласкари с острова Кефалония (он же граф Морис Карбури)¹, служивший в Канцелярии от строений, руководимой действительным тайным советником И.И. Бецким, а также, майор Петр Мелиссино, ставший в дальнейшем

γενералом от артиллерии, известнейшим артиллеристом своего времени, кавалером высшего ордена России - Святого Андрея Первозванного.²

Именно капитан М. Ласкари осмотрел и замерил, находившийся в районе селения Лахты «гром-камень» и определил его размеры: 13 м. в длину, 8 м. в высоту и 6 м. в ширину, а также высчитал его вес- 1600 тонн. Он же и доложил директору Канцелярии от строений И.И. Бецкому, что необходимый «камень сыскан». Как подтверждают современники, автором проекта перевозки «гром-камня» являлся капитан Ласкари, а подсказал ему «правила коими надлежало строить машину к перевезению» - его начальник И.И. Бецкий. Данный, весьма дерзкий для своего времени проект, фактически совместно ими продуманный, был представлен специалистам для проведения всех необходимых расчетов, уточнений и согласований. Полученные результаты и предложения доложены императрице Екатерине II.

3

Έτσι, για παράδειγμα, δύο Έλληνες μπήκαν για πάντα στην επική δημιουργία του μνημείου του Πέτρου Α, του «Χάλκινου Καβαλάρη», όπως υποστηρίζουν πολλές πηγές. Πρόκειται για: στρατιωτικό μηχανικό, λοχαγό (μετέπειτα αντισυνταγματάρχη) Μορίνο Λάσκαρη από το νησί της Κεφαλονιάς (γνωστός και ως Count Maurice Carbury)¹, ο οποίος υπηρετούσε στο Γραφείο Κτιρίων, με επικεφαλής τον πραγματικό Σύμβουλο Ιδιωτών Ι.Ι. Betsky, καθώς και ο Ταγματάρχης Pyotr Melissino, ο οποίος αργότερα έγινε στρατηγός πυροβολικού, ο πιο διάσημος πυροβολητής της εποχής του, κάτοχος του ανώτατου τάγματος της Ρωσίας - του Αγίου Ανδρέα του Πρωτοκλήτου.²

Ήταν ο καπετάν Μ. Λάσκαρη που εξέτασε και μέτρησε τη «βροντόπετρα» που βρισκόταν στην περιοχή του χωριού Λάχτυ και προσδιόρισε τις διαστάσεις της: μήκος 13 μ., ύψος 8 μ. και πλάτος 6 μ. υπολόγισε το βάρος του - 1600 τόνους. Επίσης αναφέρθηκε στον διευθυντή του Γραφείου Κτιρίων Ι.Ι. Betsky ότι η απαραίτητη «πέτρα έχει βρεθεί». Όπως επιβεβαιώνουν οι σύγχρονοι, ο συγγραφέας του έργου για τη μεταφορά της «πέτρας του κεραυνού» ήταν ο Captain Lascari και ήταν το αφεντικό του Ι.Ι. που του είπε «τους κανόνες με τους οποίους πρέπει να κατασκευαστεί το μηχάνημα για τη μεταφορά». Μπέτσκι. Αυτό το έργο, πολύ τολμηρό για την εποχή του, σχεδιάστηκε ουσιαστικά από κοινού από αυτούς και παρουσιάστηκε σε ειδικούς για να πραγματοποιήσουν όλους τους απαραίτητους υπολογισμούς, διευκρινίσεις και εγκρίσεις. Τα αποτελέσματα και οι προτάσεις που ελήφθησαν αναφέρθηκαν στην αυτοκράτειρα Αικατερίνη Β'.³

Вскоре, после Высочайшего утверждения общего плана перевозки камня в Санкт-Петербург, приступили к его реализации. Прежде всего, было

выделено необходимое финансирование, набраны подготовленные поденные «рабочие люди» различных профессий, в общем количестве свыше 1200 человек, для осуществления всех работ, по тщательно продуманной и утвержденной технологии доставки камня в Санкт-Петербург. Для и проживания «рабочих людей» даже построили специальную деревню.

Наряду с этим, были завезены все нужные материалы и инструмент, а также подготовлено текущее материально-техническое обеспечение, обеспечена организация и порядок для проведения работ, их методика в различных условиях обстановки, действия при различных обстоятельствах.

Таким образом, в ходе тщательной подготовки к выполнению грандиозной операции, были предварительно созданы все необходимые условия для ее успешного осуществления.⁴

Вскоре, окончательный проект был - Высочайше рассмотрен, сделанное полностью одобрено, получено повеление на осуществление перевозки камня в Санкт-Петербург. Непосредственная реализация ее было возложена на грека капитана М. Ласкари, который не только постоянно наблюдал за ходом работ и непосредственно руководил ими, но стал нести и всю полноту ответственности за их осуществление.

По ходу этой уникальнейшей операции, которая продолжалась в целом более полутора лет, постоянно возникала масса сложнейших проблем, по которым капитану Ласкари приходилось незамедлительно принимать решения и оперативно действовать. Выполнение данных решений осуществляли его ближайшие помощники и «рабочие люди», при его непосредственном руководстве.

Σύντομα, μετά την ανώτατη έγκριση του γενικού σχεδίου μεταφοράς της πέτρας στην Αγία Πετρούπολη, άρχισε η εφαρμογή του. Πρώτα απ' όλα, διατέθηκε η απαραίτητη χρηματοδότηση, προσλήφθηκαν εκπαιδευμένοι μεροκαματιάρηδες διαφόρων επαγγελμάτων, συνολικά πάνω από 1.200 άτομα, για να εκτελέσουν όλες τις εργασίες χρησιμοποιώντας μια προσεκτικά μελετημένη και εγκεκριμένη τεχνολογία για την παράδοση πέτρας στην Αγία Πετρούπολη. Έφτιαξαν ακόμη και ένα ειδικό χωριό για να ζουν «εργαζόμενοι».

Παράλληλα, εισήχθησαν όλα τα απαραίτητα υλικά και εργαλεία, προετοιμάστηκε η τρέχουσα επιμελητεία, διασφαλίστηκε η οργάνωση και η τάξη εκτέλεσης των εργασιών, η μεθοδολογία τους σε διάφορες συνθήκες και οι ενέργειες υπό διάφορες συνθήκες.

Έτσι, κατά τη διάρκεια της προσεκτικής προετοιμασίας για τη μεγαλειώδη επιχείρηση, δημιουργήθηκαν προηγουμένως όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή υλοποίησή της.⁴

Σύντομα, το τελικό έργο αναθεωρήθηκε στο υψηλότερο επίπεδο, η εργασία που έγινε εγκρίθηκε πλήρως και ελήφθη εντολή να μεταφερθεί η πέτρα στην Αγία Πετρούπολη. Η άμεση υλοποίησή του ανατέθηκε στον Έλληνα καπετάνιο Μ. Λάσκαρη, ο οποίος όχι μόνο παρακολουθούσε διαρκώς την εξέλιξη των εργασιών και τις επέβλεπε άμεσα, αλλά άρχισε να φέρει και την πλήρη ευθύνη για την υλοποίησή τους.

Κατά τη διάρκεια αυτής της μοναδικής επιχείρησης, που διήρκεσε συνολικά περισσότερο από ενάμιση χρόνο, ανέκυψαν συνεχώς πολλά σύνθετα προβλήματα, για τα οποία ο λοχαγός Λάσκαρι έπρεπε να λάβει αμέσως αποφάσεις και να ενεργήσει γρήγορα. Η εφαρμογή αυτών των αποφάσεων έγινε από τους στενότερους βοηθούς του και «εργαζόμενους ανθρώπους», υπό την άμεση ηγεσία του.

Как оказалось в действительности, несмотря на тщательную подготовку и, казалось, на всестороннюю продуманность технологии работ на всех этапах доставки камня, в реальности неоднократно возникали самые неожиданные аварийные ситуации, грозившие катастрофой, полным крахом предприятия - доселе невиданного и дерзновенного по техническим возможностям того времени, осуществляемого по воле императрицы.

Несмотря на возникающие трудности и препятствия, капитану М. Ласкари и его непосредственным помощникам, в опоре на смекалку, мастерство и выдержку «рабочих людей» всегда удавалось находить выход из неожиданно возникающих критических ситуаций. Этим они, фактически, каждый раз совершали технический и человеческий трудовой подвиг, не слыханный прежде и, казалось бы, абсолютно нереальный для своего времени.

Первым и наиболее трудным, после освобождения камня от окружающей его земли, явился первый этап. Это – перемещение «камня – гром» на расстояние 8 верст (примерно 8,5 км) к урезу воды Финского залива, к построенной пристани, к месту погрузки на специально построенную баржу, для дальнейшей транспортировки его по воде в Санкт – Петербург.

На данную операцию с 15 ноября 1769 по 27 марта 1770 года, ушло более 4-х месяцев упорного, тяжелого, изнурительного труда. Весьма сложной операцией - было приподнять камень и подвести под него мощную деревянную платформу. Сделать это, в конце концов, удалось неимоверными усилиями многих людей, когда замерзла земля, с помощью целой системы различных механизмов: рычагов, блоков и домкратов.

В соответствии с проектом, при хорошо промерзшей почве, платформа с «камнем –гром» по двум деревянным желобам (своеобразным рельсам) обшитых медными листами, на 30 пятидюймовых шарах из сплава на основе меди, с помощью нескольких воротов, целой системы рычагов и лебедок, огромными усилиями сотен людей удалось сперва сдвинуть платформу с места, а затем начать ее медленное движение со скоростью 60 -70 метров в день, в среднем до 2 км. в месяц. Это была настоящая победа человеческого разума и силы, мастерства и смекалки, невиданного упорства более чем тысячи человек, руководителей проекта и «рабочих людей».

Όπως αποδείχθηκε στην πραγματικότητα, παρά την προσηκτική προετοιμασία και, όπως φάνηκε, τη συνολική σκέψη για την τεχνολογία εργασίας σε όλα τα στάδια της παράδοσης πέτρας, στην πραγματικότητα εμφανίστηκαν επανειλημμένα οι πιο απροσδόκητες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, απειλώντας την καταστροφή, την πλήρη κατάρρευση της επιχείρησης - πρωτόγνωρο μέχρι σήμερα και τολμηρό ως προς τις τεχνικές δυνατότητες της εποχής εκείνης, που πραγματοποιήθηκαν κατά βούληση της αυτοκράτειρας.

Παρά τις δυσκολίες και τα εμπόδια που προέκυψαν, ο λοχαγός Μ. Λάσκαρη και οι άμεσοι βοηθοί του, βασιζόμενοι στην ευρηματικότητα, την ικανότητα και την αντοχή των «εργατικών ανθρώπων», κατάφεραν πάντα να βρίσκουν διέξοδο σε απροσδόκητα αναδυόμενες κρίσιμες καταστάσεις. Κάνοντας αυτό, στην πραγματικότητα, πραγματοποιούσαν κάθε φορά ένα τεχνικό και ανθρώπινο εργατικό κατόρθωμα, πρωτόγνωρο και, όπως φαινόταν, απολύτως εξωπραγματικό για την εποχή τους.

Το πρώτο και πιο δύσκολο στάδιο, μετά την απελευθέρωση της πέτρας από τη γύρω γη, ήταν το πρώτο στάδιο. Πρόκειται για την κίνηση της «πέτρας - βροντής» σε απόσταση 8 versts (περίπου 8,5 χλμ.) μέχρι την άκρη του νερού του Κόλπου της Φινλανδίας, σε μια χτισμένη προβλήτα, στον τόπο φόρτωσης σε μια ειδικά κατασκευασμένη φορτηγίδα, για περαιτέρω μεταφορά με το νερό στην Αγία Πετρούπολη.

Αυτή η επιχείρηση, από τις 15 Νοεμβρίου 1769 έως τις 27 Μαρτίου 1770, χρειάστηκε περισσότερους από 4 μήνες επίμονης, σκληρής, εξαντλητικής δουλειάς. Μια πολύ δύσκολη επιχείρηση ήταν η ανύψωση της πέτρας και η τοποθέτηση μιας ισχυρής ξύλινης πλατφόρμας κάτω από αυτήν. Τελικά, αυτό έγινε με τις απίστευτες προσπάθειες πολλών ανθρώπων, όταν το έδαφος πάγωσε, χρησιμοποιώντας ένα ολόκληρο σύστημα διαφόρων μηχανισμών: μοχλούς, μπλοκ και γρύλους.

Σύμφωνα με το έργο, με καλά παγωμένο χώμα, μια πλατφόρμα με «πέτρα-βροντή» σε δύο ξύλινες υδρορροές (είδος ράγες) επενδεδυμένες με φύλλα χαλκού, σε 30 μπάλες πέντε ιντσών από κράμα με βάση το χαλκό, χρησιμοποιώντας αρκετές πύλες, ένα ολόκληρο σύστημα μοχλών και βαρούλκων, Με τις τεράστιες προσπάθειες εκατοντάδων ανθρώπων, κατέστη δυνατό να μετακινηθεί πρώτα η πλατφόρμα από τη θέση της και μετά να ξεκινήσει η αργή της κίνηση με ταχύτητα 60 -70 μέτρων την ημέρα, κατά μέσο όρο έως 2 χλμ. κάθε μήνα. Αυτή ήταν μια πραγματική νίκη της ανθρώπινης ευφυΐας και δύναμης, ικανότητας και εφευρετικότητας, πρωτοφανούς επιμονής περισσότερων από χιλίων ανθρώπων, διαχειριστών έργων και «σκληρών εργαζομένων».

Следует заметить, что при движении платформы с камнем на нем работало свыше 40 каменотесов, придавая ему нужную форму, определенную скульптором Э.М. Фальконе.

Первый этап перемещения камня завершился успешной доставкой его на берег Финского залива к специально сооруженной пристани. Здесь, на забитых в дно сваях, находилась уже притопленное судно, специально построенное для транспортировки камня по воде. На его палубу, усилиями тысячного коллектива, удалось, в конце - концов, благополучно затянуть и закрепить платформу с камнем.⁵

26 сентября 1770 года судно, с «гром - камнем» на борту, было восторженно и торжественно встречено тысячами людей, при подходе его к берегу у Сенатской площади столицы. Она была полностью заполнена массой горожан всех сословий. На этом знаменательном событии присутствовали также: императрица, официальные особы императорского двора, дипломатический корпус, городские власти.

Завершающим этапом всей этой - грандиозной технической эпопеи, явилось перемещение платформы с камнем на берег. Данная операция, после специальной подготовки, осуществлялась по той же самой, уже проверенной

инженерной методике, которая была с успехом применена при погрузке камня на судно.

Оно опять было притоплено и село на специальные сваи забытые в дно Невы. Это дало возможность сдвинуть камень на берег, затем и переместить его на определенное ему место. Таким образом, уникальная операция по перемещению камня на удивление многочисленных скептиков, была успешно завершена.⁶

Известно, что с момента принятия решения о перемещении «гром - камня» из района деревни «Конная Лахта» в Санкт-Петербург, за ходом его исполнения с огромным интересом следили. Причем, не только в России, но и во многих странах за рубежом, вполне обоснованно не веря в возможность этого уникального свершения. (Следует сказать, что подобная операция весьма сложна во всех отношениях и в настоящее время. Причем даже, при наличии самой разнообразной и мощной современной техники.)

Ας σημειωθεί ότι όταν η εξέδρα με την πέτρα μετακινήθηκε, πάνω από 40 λιθοξόοι την δούλεψαν, δίνοντάς της το επιθυμητό σχήμα, που όρισε ο γλύπτης E.M. Falcone.

Το πρώτο στάδιο μετακίνησης της πέτρας ολοκληρώθηκε με την επιτυχή παράδοσή της στην ακτή του Κόλπου της Φινλανδίας σε μια ειδικά κατασκευασμένη προβλήτα. Εδώ, πάνω σε πασσάλους που είχαν χωθεί στον πυθμένα, υπήρχε ένα βυθισμένο πλοίο, ειδικά κατασκευασμένο για τη μεταφορά πέτρας μέσω του νερού. Στο κατάστρωμά του, μέσω των προσπαθειών μιας ομάδας χιλιάδων ισχυρών, ήταν τελικά δυνατό να σφίξει και να ασφαλίσει με ασφάλεια την πλατφόρμα με την πέτρα.⁵

Στις 26 Σεπτεμβρίου 1770, το πλοίο, με τη «βροντή πέτρα», χαιρετίστηκε με ενθουσιασμό και πανηγυρικά από χιλιάδες κόσμο καθώς πλησίαζε στην ακτή κοντά στην πλατεία της Γερουσίας της πρωτεύουσας. Γέμισε εντελώς από μια μάζα από κατοίκους της πόλης όλων των τάξεων. Σε αυτό το σημαντικό γεγονός παρευρέθηκαν επίσης η αυτοκράτειρα, αξιωματούχοι της αυτοκρατορικής αυλής, το διπλωματικό σώμα και οι αρχές της πόλης.

Το τελευταίο στάδιο όλου αυτού του μεγαλειώδους τεχνικού έπους ήταν η κίνηση της εξέδρας με την πέτρα προς την ακτή. Η επιχείρηση αυτή, μετά από ειδική προετοιμασία, πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την ίδια, ήδη αποδεδειγμένη μηχανολογική μεθοδολογία, η οποία χρησιμοποιήθηκε με επιτυχία κατά τη φόρτωση πέτρας σε πλοίο.

Ήταν πάλι βυθισμένο και κάθισε σε ειδικούς σωρούς ξεχασμένους στο βυθό του Νέβα. Αυτό κατέστησε δυνατή τη μετακίνηση της πέτρας στην ακτή και στη συνέχεια τη μετακίνησή της στην καθορισμένη θέση. Έτσι, ολοκληρώθηκε με επιτυχία η μοναδική επιχείρηση μετακίνησης της πέτρας, προς έκπληξη πολλών σκεπτικιστών.⁶

Είναι γνωστό ότι από τη στιγμή που πάρθηκε η απόφαση να μεταφερθεί η «βροντή» από την περιοχή του χωριού «Копная Lakhta» στην Αγία Πετρούπολη, η εξέλιξη της εκτέλεσής της παρακολουθήθηκε με μεγάλο ενδιαφέρον. Επιπλέον, όχι μόνο στη Ρωσία, αλλά και σε πολλές χώρες στο εξωτερικό, εύλογα δεν πιστεύουν στη δυνατότητα αυτού του μοναδικού επιτεύγματος. (Θα πρέπει να ειπωθεί ότι μια τέτοια λειτουργία είναι πολύ περίπλοκη από όλες τις απόψεις ακόμη και σήμερα. Επιπλέον, ακόμη και με την πιο ποικιλόμορφη και ισχυρή σύγχρονη τεχνολογία.)

В честь уникального события – перевозки в Санкт-Петербург гигантского камня, по Высочайшему повелению Екатерины II, была выбита памятная медаль с надписью «Дерзновению подобно», а его, наиболее отличившиеся участники щедро вознаграждены императрицей за свой тяжелый и опасный труд, за коллективный трудовой подвиг, удививший просвещенный мир, поднявший авторитет империи в глазах населения Европы.

Впоследствии, в Париже подполковник М. Ласкари (граф М. Карбури) издал альбом, в котором опубликовал привезенные им из Санкт-Петербурга чертежи и расчеты, а также изложил историю появления проекта перевозки «камня - гром», подготовки к ее осуществлению, хода самой перевозки.

К сожалению, грек-подполковник, действительно предложивший проект перевозки камня и затем руководивший осуществлением утвержденного проекта, который был коллективно доработан и обеспечен всем необходимым, все же не сумел избежать искушения. Он все заслуги, в этой действительно героической эпопее, к сожалению, стал приписывать в основном только себе. Хотя и так, его роль в этой грандиозной операции хорошо известна и очевидна, всеми и так была признана. Поэтому за свои, всеми признанные заслуги, он и был щедро вознагражден императрицей.

Вместе с тем надо отдать должное, что руководитель перевозки камня военный инженер капитан М. Ласкари постоянно видел трудолюбие и старание, умение и смекалку, находчивость «рабочих людей»: каменщиков, плотников, кузнецов, литейщиков, такелажников, слесарей и представителей

других специальностей и весьма высоко оценивал их повседневный тяжелый и опасный труд.⁷

Προς τιμήν ενός μοναδικού γεγονότος - της μεταφοράς μιας γιγαντιαίας πέτρας στην Αγία Πετρούπολη, σύμφωνα με την Ανώτατη Διοίκηση της Αικατερίνης Β', ένα αναμνηστικό μετάλλιο με την επιγραφή "Like Daring" έπεσε νοκ άουτ και οι πιο διακεκριμένοι συμμετέχοντες ανταμείφθηκαν γενναιόδωρα από την Αυτοκράτειρα για τη σκληρή και επικίνδυνη δουλειά τους, για ένα συλλογικό άθλο εργασίας, που εξέπληξε τον φωτισμένο κόσμο και ανύψωσε την εξουσία της αυτοκρατορίας στα μάτια του ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Στη συνέχεια, στο Παρίσι, ο αντισυνταγματάρχης M. Lascari (Count M. Carbury) δημοσίευσε ένα λεύκωμα στο οποίο δημοσίευσε τα σχέδια και τους υπολογισμούς που είχε φέρει από την Αγία Πετρούπολη, και επίσης σκιαγράφησε την ιστορία της εμφάνισης της «πέτρας-βροντής». συγκοινωνιακό έργο, προετοιμασίες για την υλοποίησή του, την πρόοδο της μεταφοράς.

Δυστυχώς, ο Έλληνας αντισυνταγματάρχης, που ουσιαστικά πρότεινε το έργο για τη μεταφορά της πέτρας και στη συνέχεια επέβλεπε την υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου, το οποίο συλλογικά οριστικοποιήθηκε και εφοδιάστηκε με όλα τα απαραίτητα, δεν μπόρεσε να αποφύγει τον πειρασμό. Δυστυχώς, άρχισε να αποδίδει όλη την αξία σε αυτό το πραγματικά ηρωικό έπος κυρίως μόνο στον εαυτό του. Αν και αυτό είναι αλήθεια, ο ρόλος του σε αυτή τη μεγαλειώδη επιχείρηση είναι γνωστός και προφανής και είχε ήδη αναγνωριστεί από όλους. Ως εκ τούτου, για τα παγκοσμίως αναγνωρισμένα πλεονεκτήματά του, ανταμείφθηκε γενναιόδωρα από την αυτοκράτειρα.

Ταυτόχρονα, πρέπει να αποτίσουμε φόρο τιμής στο γεγονός ότι ο επικεφαλής της πέτρινης μεταφοράς, στρατιωτικός μηχανικός καπετάν Μ. Λάσκαρη, έβλεπε συνεχώς τη σκληρή δουλειά και την επιμέλεια, την επιδεξιότητα και την εφευρετικότητα, την επινοητικότητα των «εργαζομένων»: κτιστών, ξυλουργών, σιδηρουργών. , εργάτες χυτηρίων, αρματοποιοί, μηχανικοί και εκπρόσωποι άλλων ειδικοτήτων και εκτίμησαν πολύ την καθημερινή σκληρή και επικίνδυνη δουλειά τους.⁷

Вот, например, одна из его оценок «рабочих людей». Он писал, что «Почти все русские солдаты и крестьяне плотники, они так ловки с топором, что нет такой работы, которую они не выполнили бы с одним топором и долотом...».

Умение и готовность опираться на подчиненных ему людей, вера в их смекалку и в способность найти приемлемый выход в самых сложных обстоятельствах, по мнению современников, являлось важным качеством капитана М. Ласкари. Именно это, в основном, и предопределила успех всего, казалось бы, технически невыполнимого повеления императрицы, позволило исполнить Высочайшее требование, навечно войти в историю Санкт-Петербурга.

С созданием всемирно известного памятника Петру I – «Медного всадника» связано имя еще одного офицера греческого происхождения - майора артиллериста Петра Ивановича Мелиссино. Как гласит петербургская легенда, именно Петр Мелиссино, внешне удивительно похожий на Петра I фигурой, ростом и осанкой, по просьбе скульптора Э.М. Фальконе, позировал ему во время работы над «Медным всадником». Лучшие жеребцы из императорских конюшен - «Бриллиант» и «Каприз» - на полном скаку многократно возносили майора Мелиссино, а иногда и одного из подготовленных наездников, на специальный помост, где вздыбливались всадником и на мгновение удерживались в этом положении «над пропастью». Скульптор сделал бесчисленное количество карандашных набросков с натуры и на их основе создал блестящую композицию- всеми признанный символ Санкт-Петербурга.⁸

Велика, также роль заслуженного, боевого генерала Петра Мелиссино в создании в Санкт-Петербурге, на берегу реки Ждановки, грандиозного архитектурного ансамбля для размещения вверенного ему Кадетского корпуса, сохранившегося до настоящего времени, в котором уже свыше 200 лет размещаются военно-учебные заведения России.

Εδώ, για παράδειγμα, είναι μια από τις εκτιμήσεις του για τους «εργατικούς ανθρώπους». Έγραψε ότι «Σχεδόν όλοι οι Ρώσοι στρατιώτες και αγρότες είναι ξυλουργοί, είναι τόσο επιδέξιοι με ένα τσεκούρι που δεν υπάρχει δουλειά που να μην μπορούσαν να κάνουν μόνο με ένα τσεκούρι και μια σμίλη...».

Η ικανότητα και η προθυμία να βασιστεί στους ανθρώπους που ήταν υποτελείς του, η πίστη στην εφευρετικότητά τους και η ικανότητα να βρουν μια αποδεκτή διέξοδο στις πιο δύσκολες συνθήκες, σύμφωνα με τους σύγχρονους, ήταν μια σημαντική ιδιότητα του καπετάν Μ. Λάσκαρη. Αυτό ήταν, βασικά, που προκάθορισε την επιτυχία ολόκληρης της φαινομενικά αδύνατης τεχνικά εντολής της Αυτοκρατορίας, η οποία κατέστησε δυνατή την εκπλήρωση της Υψηλότερης απαίτησης και την εγγραφή για πάντα στην ιστορία της Αγίας Πετρούπολης.

Η δημιουργία του παγκοσμίου φήμης μνημείου του Πέτρου Α - του «Χάλκινου Καβαλάρη» - συνδέεται με το όνομα ενός άλλου αξιωματικού ελληνικής καταγωγής - του ταγματάρχη πυροβολικού Pyotr Ivanovich Melissino. Όπως λέει ο θρύλος της Αγίας Πετρούπολης, ήταν ο Πέτρος Μελισσίνο, ο οποίος έμοιαζε εκπληκτικά σε όψη με τον Πέτρο Α' σε σχήμα, ύψος και στάση, μετά από αίτημα του γλύπτη E.M. O Falcone του πόζαρε ενώ δούλευε στο The Bronze Horseman. Οι καλύτεροι επιβήτορες από τους αυτοκρατορικούς στάβλους - "Diamond" και "Caprice" - σε πλήρη καλπασμό, σήκωσαν επανειλημμένα τον Ταγματάρχη Μελισσίνο, και μερικές φορές έναν από τους εκπαιδευμένους αναβάτες, σε μια ειδική πλατφόρμα, όπου τους ανέθρεψε ο αναβάτης και για μια στιγμή που κατείχε σε αυτή τη θέση «πάνω από την άβυσσο». Ο γλύπτης έκανε αμέτρητα σκίτσα με μολύβι από τη ζωή και με βάση αυτά δημιούργησε μια λαμπρή σύνθεση - ένα παγκοσμίως αναγνωρισμένο σύμβολο της Αγίας Πετρούπολης.⁸

Μεγάλος είναι επίσης ο ρόλος του τιμώμενου στρατιωτικού στρατηγού Pyotr Melissino στη δημιουργία στην Αγία Πετρούπολη, στις όχθες του ποταμού Zhdanovka, ενός μεγαλεπήολου αρχιτεκτονικού συνόλου για να στεγάσει το Σώμα των Δοκίμων που του εμπιστεύτηκαν, το οποίο σώζεται μέχρι σήμερα, το οποίο στεγάζει ρωσικά στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα για περισσότερα από 200 χρόνια.

В 1794 году, по настоящему ходатайству генерала П.И. Мелиссино, Екатерина II повелела архитектору Ф.И. Демерцову разработать проект комплекса каменных зданий в виде четырехугольного каре для размещения Артиллерийского и Инженерного кадетского корпуса. Фасад главного, центрального здания должен был выходить на набережную реки Ждановки.

Рассмотренный и поддержанный генералом Мелиссино проект был утвержден императрицей. В 1795 году главный корпус ансамбля зданий был торжественно заложен. А завершено строительство центрального здания уже в 1796 году, которое, по Высочайшему повелению императрицы, осуществлялось под наблюдением и непосредственным контролем директора Кадетского корпуса.

Во вновь построенном здании, были размещены учебные классы, актовый зал, музей корпуса, управление (дирекция) учебного заведения, католическая и лютеранская церкви и другие помещения.

В 1803-1805 годах, уже после смерти генерала от артиллерии П.И. Мелиссино, были завершено строительство корпусов правого и левого фаса, замыкающего четырехугольник, здания. В корпусе правого фаса на втором

этаже в 1804 году, в специально построенном и оборудованном помещении, была создана и освещена православная церковь во имя святого Александра Невского.

Полностью строительство всего архитектурного комплекса было завершено в царствование Александра I в 1806, строительству которого император уделял постоянное внимание. И сегодня, существующий старинный учебный комплекс на ул. Ждановская,¹³ поражает своим величием. Он, несомненно, является своеобразным, посмертным архитектурным памятником конца XVIII –начала XIX столетия - инициатору создания этого грандиозного комплекса и «главному наблюдающему» его строительство - греку по происхождению, генералу от артиллерии Петру Ивановичу Мелиссино. Данный комплекс явился весомым вкладом этого заслуженного, боевого генерала в формировавшийся архитектурный облик Северной столицы Российской империи. Ныне, здесь размещается «Военно - космическая академия имени А.Ф. Можайского».⁹

Оставил о себе у петербуржцев добрую память, вошел в очередной раз в историю создания архитектурного облика Санкт-Петербурга генерал от артиллерии Петр Мелиссино также и тем, что активно способствовал строительству обветшавшей «...артиллерийской церкви в Санкт – Петербурге по Литейной улице...». Именно генерал П.И. Мелиссино обратился 20 февраля 1797 года к императору Павлу I с настоятельной просьбой – помочь завершить строительство каменной церкви взамен старой, обветшавшей. Оно приостановилось из-за отсутствия денежных средств. Павел I весьма благосклонно воспринял просьбу известного, боевого генерала и распорядился выделить из средств Кабинета Ея Величества «..деньги, нужные на достройку начатой сооружением артиллерийской церкви во имя Сергея Чудотворца».¹⁰ Именно благодаря этому Высочайшему повелению, строительство обширного каменного храма из трех пределов было окончательно завершено.

Το 1794, κατόπιν κατεπείγοντος αιτήματος του στρατηγού Ρ.Ι. Μελισσίνο, η Αικατερίνη Β' διέταξε τον αρχιτέκτονα F.I. Demertsov να αναπτύξει ένα έργο για ένα συγκρότημα πέτρινων κτιρίων με τη μορφή τετράγωνου τετραγώνου για να στεγάσει το Πυροβολικό και το Σώμα Δόκιμων Μηχανικών. Η πρόσωση του κεντρικού, κεντρικού κτιρίου έπρεπε να έχει θέα στο ανάχωμα του ποταμού Zhdanovka.

Το έργο, που εξετάστηκε και υποστηρίχθηκε από τον στρατηγό Μελισσίνο, εγκρίθηκε από την Αυτοκράτειρα. Το 1795 ιδρύθηκε πανηγυρικά το κεντρικό

κτίριο του συνόλου των κτιρίων. Και η κατασκευή του κεντρικού κτιρίου ολοκληρώθηκε το 1796, η οποία, σύμφωνα με την Ανώτατη Διαταγή της Αυτοκρατορίας, πραγματοποιήθηκε υπό την επίβλεψη και τον άμεσο έλεγχο του διευθυντή του Σώματος των Δοκίμων.

Στο νεόδμητο κτίριο βρίσκονταν αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσα συνελεύσεων, κτηριακό μουσείο, η διοίκηση (διεύθυνση) του εκπαιδευτικού ιδρύματος, καθολικές και λουθηρανικές εκκλησίες και άλλοι χώροι.

Το 1803-1805, μετά το θάνατο του στρατηγού πυροβολικού P.I. Μελισσίνο, ολοκληρώθηκε η κατασκευή των κτιρίων της δεξιάς και αριστερής πρόσοψης, κλείνοντας το τετράγωνο, του κτιρίου. Στο κτήριο της δεξιάς πρόσοψης στον δεύτερο όροφο το 1804, σε μια ειδικά χτισμένη και εξοπλισμένη αίθουσα, δημιουργήθηκε και φωταγωγήθηκε μια ορθόδοξη εκκλησία στο όνομα του Αγίου Αλεξάνδρου Νιέφσκι.

Η κατασκευή ολόκληρου του αρχιτεκτονικού συγκροτήματος ολοκληρώθηκε επί Αλεξάνδρου Α' το 1806, στην κατασκευή του οποίου ο αυτοκράτορας έδινε συνεχή προσοχή. Και σήμερα, το υπάρχον αρχαίο εκπαιδευτικό συγκρότημα στο δρόμο. Η Zhdanovskaya, 13 εκπλήσσει με το μεγαλείο της. Είναι αναμφισβήτητα ένα μοναδικό, μεταθανάτιο αρχιτεκτονικό μνημείο του τέλους του 18ου – αρχών του 19ου αιώνα - ο εμπνευστής της δημιουργίας αυτού του μεγαλεπήβολου συγκροτήματος και ο «κύριος παρατηρητής» της κατασκευής του - Έλληνας στην καταγωγή, στρατηγός πυροβολικού Pyotr Ivanovich Melissino/Πέτρος Μελισσηνός. Αυτό το συγκρότημα ήταν μια σημαντική συμβολή αυτού του τιμημένου, στρατιωτικού στρατηγού στην αναδυόμενη αρχιτεκτονική εμφάνιση της βόρειας πρωτεύουσας της Ρωσικής Αυτοκρατορίας. Σήμερα, εδώ βρίσκεται η Στρατιωτική Διαστημική Ακαδημία με το όνομα A.F. Mozhaikogo.⁹

Ο στρατηγός πυροβολικού Πέτρου Μελισσηνού άφησε μια καλή ανάμνηση του εαυτού του στους κατοίκους της Αγίας Πετρούπολης και εισήλθε για άλλη μια φορά στην ιστορία της δημιουργίας της αρχιτεκτονικής εμφάνισης της Αγίας Πετρούπολης προωθώντας επίσης ενεργά την κατασκευή της ερειπωμένης «... εκκλησίας πυροβολικού στην Αγ. Πετρούπολη στην οδό Liteinaya...». Ήταν ο στρατηγός Π.Ι. Στις 20 Φεβρουαρίου 1797, ο Μελισσίνο απευθύνθηκε στον αυτοκράτορα Παύλο Α' με ένα επείγον αίτημα να βοηθήσει στην ολοκλήρωση της κατασκευής μιας πέτρινης εκκλησίας για να αντικαταστήσει την παλιά, ερειπωμένη. Ανεστάλη λόγω έλλειψης κεφαλαίων. Ο Παύλος Α' αποδέχτηκε πολύ ευνοϊκά το αίτημα του διάσημου στρατιωτικού στρατηγού και διέταξε να διατεθούν από τα κονδύλια του Υπουργικού Συμβουλίου της Αυτής Μεγαλειότητας «.. τα χρήματα που χρειάζονταν για την ολοκλήρωση της

εκκλησίας του πυροβολικού που ξεκίνησε με την κατασκευή στο όνομα του Σεργκέι του Θαυματοργού». Χάρη σε αυτή την Ανώτατη εντολή ολοκληρώθηκε τελικά η κατασκευή ενός εκτεταμένου πέτρινου ναού από τρία όρια.

А в июле 1800 года, был освещен и третий предел - главная церковь во имя преподобного Сергея Радонежского Чудотворца. Таким образом, грек Петр Мелиссино оставил о себе еще одно архитектурное напоминание, теперь уже Сергиевский православный храм артиллерийского ведомства в центральной части столицы. С декабря 1803 года храм стал именоваться Собором всей артиллерии, а с 1835 года, по повелению императора Николая I, Собором всей гвардейской артиллерии.

К сожалению, в 1932 году, всеми почитаемый, великолепный храм, в плане представлявший собой крест и имевший богатое внутреннее убранство, был закрыт, а затем и разобран. На его месте построили административное здание, вошедшее в комплекс зданий ОГПУ-НКВД (ныне ГУВД Санкт-Петербурга).

В XIX веке весьма существенную лепту в архитектурный облик Санкт-Петербурга несомненно внес и крупный русский промышленник, винный откупщик, владелец «чугуноплавильных и железоделательных заводов», судовладелец, создатель Сормовского судостроительного завода, золотопромышленник, известнейший меценат - грек Дмитрий Егорович Бенардаки (1799-1870).¹¹ Именно он, своими славными свершениями, оставил заметный след в русской культуре, в истории России и Греции, а также заслужил огромное уважение и авторитет, как на своей этнической Родине, так и в императорской России. За свои славные деяния стал кавалером российских и греческого орденов, почетным гражданином Санкт-Петербурга и почетным гражданином Греции.

Как считали современники, лучшей памятью о многочисленных добрых свершениях Д.Е. Бенардаки стала, все-таки, построенная в Санкт - Петербурге на его средства Греческая посольская церковь во имя Святого великомученика Дмитрия Солунского. Все, весьма значительные расходы на строительство и оформление храма, от его закладки в июне 1861 года и до освещения в ноябре 1865 года, он полностью взял на себя.

Церковь была сооружена на Лиговском проспекте в Византийском стиле по проекту архитектора Р. И. Кузмина. В основу ее замечательного архитектурного облика автором-архитектором был заложен образ главного храма Православного мира - собора Святой Софии Константинопольской.

При сооружении греческой церкви широко использовались конструктивные приемы и декоративные мотивы, характерные для византийской архитектуры VI – XI веков. Однокупольный храм венчал позолоченный купол. Одноярусный иконостас был вырезан из орехового дерева, образы написаны в Греции, византийские орнаменты искусно выполнены К.Л. Брамсоном. Иконы и утварь для храма были доставлены из Греции, причем, в их числе имелось немало старинной работы. Церковь вмещала до 1000 человек, богослужение велось на греческом и славянском языках, вокруг нее был разбит сад, обнесенный красивой металлической оградой.¹²

Και τον Ιούλιο του 1800, το τρίτο όριο φωτίστηκε - η κύρια εκκλησία στο όνομα του Αγίου Σεργκεί του Ραντόνεζ του Θαυματουργού. Έτσι, ο Έλληνας Peter Melissino άφησε άλλη μια αρχιτεκτονική υπενθύμιση του εαυτού του, τώρα την Ορθόδοξη Εκκλησία του Σεργίου του Τμήματος Πυροβολικού στο κεντρικό τμήμα της πρωτεύουσας. Από τον Δεκέμβριο του 1803, ο ναός άρχισε να ονομάζεται Καθεδρικός Ναός Όλου Πυροβολικού και από το 1835, με εντολή του Αυτοκράτορα Νικολάου Α, ο Καθεδρικός Ναός του Πυροβολικού Όλων των Φρουρών.

Δυστυχώς, το 1932, ο σεβαστός, θαυμάσιος ναός, που είχε σχήμα σταυρού σε κάτοψη και πλούσιο εσωτερικό διάκοσμο, έκλεισε και στη συνέχεια διαλύθηκε. Στη θέση του, χτίστηκε ένα διοικητικό κτίριο, το οποίο έγινε μέρος του συγκροτήματος κτιρίων του OGPU-NKVD (τώρα η κύρια Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Αγίας Πετρούπολης).

Τον 19ο αιώνα, ένας μεγάλος Ρώσος βιομήχανος, οينوκαλλιεργητής, ιδιοκτήτης «σιδηρουργείου και σιδηρουργείων», εφοπλιστής, δημιουργός του ναυπηγικού εργοστασίου Sormono, χρυσωρύχος, διάσημος φιλάνθρωπος - ο Έλληνας Ντιμίτρι Εγκόροβιτς Μπεναρδάκης (1799-1870) έφτιαξε αναμφίβολα ένα πολύ σημαντική συνεισφορά στην αρχιτεκτονική εμφάνιση της Αγίας Πετρούπολης.).¹¹ Ήταν αυτός που, με τα ένδοξα επιτεύγματά του, άφησε αξιοσημείωτο σημάδι στον ρωσικό πολιτισμό, στην ιστορία της Ρωσίας και της Ελλάδας, και κέρδισε επίσης τεράστιο σεβασμό και εξουσία, τόσο στην εθνική του πατρίδα και στην αυτοκρατορική Ρωσία. Για τις ένδοξες πράξεις του έγινε κάτοχος των ρωσικών και ελληνικών ταγμάτων, επίτιμος δημότης της Πετρούπολης και επίτιμος δημότης της Ελλάδας.

Όπως πίστευαν οι σύγχρονοι, η καλύτερη ανάμνηση από τις πολυάριθμες καλές πράξεις της Δ.Ε. Μπεναρδάκης έγινε, άλλωστε, ο ναός της Ελληνικής Πρεσβείας που χτίστηκε στην Πετρούπολη με έξοδα του στο όνομα του Αγίου

Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου του Θεσσαλονικιού. Όλα τα πολύ σημαντικά έξοδα για την ανέγερση και τη διακόσμηση του ναού, από την ίδρυσή του τον Ιούνιο του 1861 έως τον φωτισμό τον Νοέμβριο του 1865, τα ανέλαβε εξ ολοκλήρου πάνω του.

Η εκκλησία χτίστηκε στο Ligovsky Prospekt σε βυζαντινό στυλ σύμφωνα με το σχέδιο του αρχιτέκτονα R. I. Kuzmin. Ο συγγραφέας-αρχιτέκτονας στήριξε την αξιοσημείωτη αρχιτεκτονική του εμφάνιση στην εικόνα του κύριου ναού του ορθόδοξου κόσμου - του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας της Κωνσταντινούπολης.

Κατά την ανέγερση της ελληνικής εκκλησίας χρησιμοποιήθηκαν ευρέως κατασκευαστικές τεχνικές και διακοσμητικά μοτίβα χαρακτηριστικά της βυζαντινής αρχιτεκτονικής του 6ου - 11ου αιώνα. Ο μονότρουλος ναός στέφθηκε με επιχρυσωμένο τρούλο. Το μονόχωρο τέμπλο ήταν σκαλισμένο από ξύλο καρυδιάς, οι εικόνες ζωγραφίστηκαν στην Ελλάδα, βυζαντινά στολίδια εκτελέστηκαν με δεξιοτεχνία από τον Κ.Α. Μπράμσον. Εικόνες και σκεύη για το ναό έφεραν από την Ελλάδα, και ανάμεσά τους υπήρχε πολύ αρχαίο έργο. Η εκκλησία μπορούσε να φιλοξενήσει έως και 1000 άτομα, οι λειτουργίες γίνονταν στην ελληνική και σλαβική γλώσσα και ένας κήπος που περιβαλλόταν από ένα όμορφο μεταλλικό φράχτη είχε διαμορφωθεί γύρω του.¹²

Появление греческого храма облагородило, тогда окраинный район города - Пески, расположенную здесь греческую слободу столицы. Об этом весьма убедительно утверждалось, например, в журнале того времени «Воскресный досуг»: « Из новых зданий, воздвигнутых в Петербурге, - говорилось в нем, - самое замечательное по своей архитектуре - греческая церковь. Храм очень красив, в архитектуре его нет ничего рутинного, казенного. С открытием этой церкви вся прилежащая к ней часть столицы получила другой, красивый вид и там, где прежде на летней Конной площади (с середины 1860 г. г. - Греческой - Ю.П.) тонули в грязи, поднимаются изящные стройные здания, группируясь около греческой церкви». Практически с этого времени Греческая площадь с вновь построенным храмом стала духовным и культурным центром петербургских греков.

Весной 1871 г. новообразованная трасса, от нынешнего Виленского переулка до 2-ой Советской улицы, была названа Греческим проспектом. В этом же районе располагалось и посольство Греции в Санкт-Петербурге.

По прошествии почти 20 лет, после завершения строительства Греческого храма, сложившиеся оценки ему : видных специалистов –

архитекторов, горожан и гостей города обобщил и высказал на своих станицах в 1884 году журнал «Нева». Она гласила : «Греческая церковь во имя Святого великомученика Дмитрия Солунского, построенная на Песках (так, в то время, назывался данный район Петербурга-Ю.П.), между Четвертою и Пятою Рождественскими улицами, представляет собой в наше столице один из лучших в мире образцов византийского зодчества».¹³

К величайшему сожалению, через 100 лет после своей закладки, уникальный храм, украшавший столицу империи, в 1962 году, по решению властей был снесен под смехотворным предлогом, как «малохудожественный».

Богослужение в церкви, принадлежавшей греческому посольству, прекратилось еще в 1938 году. Храм окончательно был закрыт в 1939 году. Во Время Великой Отечественной войны в греческую посольскую церковь попала немецкая бомба, которая пробила купол храма и застряла в его полу, так и не взорвавшись. Когда бомбу стали вывозить на грузовике, стараясь соблюдать при этом все положенные меры безопасности, она внезапно взорвалась на улицах Ленинграда, примерно в 200 метрах от церкви.

Поврежденный храм много лет стоял заброшенный, видимо никому не нужный. Средств на его восстановление у города так и не нашлось. А, когда появилось решение построить концертный зал к предстоящему юбилею - 50 летию Великой Октябрьской Социалистической революции, то, видимо, весьма удобным и подходящим местом для его строительства власти посчитали пространство, которое занимал полуразрушенный храм, требующий немалых средств на свое восстановление. Думается, что все это в комплексе и явилось одной из основных причин его сноса.

В результате на месте ценного памятника архитектуры теперь возвышается унылая и невыразительная, застекленная, с плоской крышей бетонная коробка концертного зала «Октябрьский», которая едва - ли украшает Греческую площадь и, по мнению многих, не может представлять собой архитектурную гордость северной столицы.

Варварский снос ценнейшего храма в своем стихотворении «Остановка в пустыне», с горечью, с заметной тоской и печалью, описал Иосиф Бродский.¹⁴

Η εμφάνιση του ελληνικού ναού εξευγενίζει την τότε απομακρυσμένη συνοικία της πόλης - Sands, τον ελληνικό οικισμό της πρωτεύουσας που βρίσκεται

εδώ. Αυτό δηλώθηκε πολύ πειστικά, για παράδειγμα, στο περιοδικό εκείνης της εποχής «Sunday Leisure»: «Από τα νέα κτίρια που ανεγέρθηκαν στην Αγία Πετρούπολη», έλεγε, «το πιο αξιόλογο στην αρχιτεκτονική της είναι η ελληνική εκκλησία. Ο ναός είναι πολύ όμορφος· δεν υπάρχει τίποτα ρουτίνα ή επίσημο στην αρχιτεκτονική του. Με το άνοιγμα αυτής της εκκλησίας, ολόκληρο το παρακείμενο τμήμα της πρωτεύουσας απέκτησε μια διαφορετική, όμορφη όψη και εκεί που προηγουμένως στη θερινή Πλατεία Αλόγου (από τα μέσα του 1860 - Ελληνική - Γιού. Π.) πνίγονταν στο λάσπη, κομψά λεπτά κτίρια υψώνονται, ομαδοποιούνται κοντά στην ελληνική εκκλησία». Σχεδόν από αυτή την εποχή, η Ελληνική Πλατεία με τον νεόκτιστο ναό έγινε το πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο των Ελλήνων της Αγίας Πετρούπολης.

Την άνοιξη του 1871, η νεοσύστατη διαδρομή, από τη σημερινή λωρίδα Vilensky έως τη 2η οδό Sovetskaya, ονομάστηκε Λεωφόρος Grechesky. Στον ίδιο χώρο βρισκόταν και η Ελληνική Πρεσβεία στην Αγία Πετρούπολη.

Σχεδόν 20 χρόνια αργότερα, μετά την ολοκλήρωση της ανέγερσης του Ελληνικού Ναού, συνοψίστηκαν και εκφράστηκαν στις σελίδες τους το 1884 από το περιοδικό Neva οι επικρατούσες εκτιμήσεις του από εξέχοντες ειδικούς - αρχιτέκτονες, πολίτες και καλεσμένους της πόλης. Έγραφε: «Η Ελληνική Εκκλησία στο όνομα του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου του Θεσσαλονικιού, κτισμένη στην Άμμο (όπως ονομαζόταν τότε αυτή η περιοχή της Αγίας Πετρούπολης-Γιού.Π.), μεταξύ Τέταρτου και Πέμπτου Rozhdestvenskaya streets, είναι στην πρωτεύουσά μας ένα από τα καλύτερα παραδείγματα βυζαντινής αρχιτεκτονικής στον κόσμο."13

Προς μεγάλη μας λύπη, 100 χρόνια μετά την ίδρυσή του, ο μοναδικός ναός που στόλιζε την πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας κατεδαφίστηκε το 1962, με απόφαση των αρχών, με το γελοίο πρόσχημα του «μη καλλιτεχνικού».

Η λατρεία στην εκκλησία, που ανήκε στην ελληνική πρεσβεία, σταμάτησε το 1938. Ο ναός έκλεισε τελικά το 1939. Κατά τη διάρκεια του Μεγάλου Πατριωτικού Πολέμου, η εκκλησία της ελληνικής πρεσβείας χτυπήθηκε από γερμανική βόμβα, η οποία τρύπησε τον τρούλο του ναού και κόλλησε στο πάτωμά του χωρίς να εκραγεί. Όταν άρχισαν να μεταφέρουν τη βόμβα σε ένα φορτηγό, προσπαθώντας να τηρήσουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας, εξερράγη ξαφνικά στους δρόμους του Λένινγκραντ, περίπου 200 μέτρα από την εκκλησία.

Ο κατεστραμμένος ναός παρέμεινε εγκαταλελειμμένος για πολλά χρόνια, προφανώς δεν ωφελούσε κανέναν. Η πόλη δεν βρήκε ποτέ τα κεφάλαια για να το αποκαταστήσει. Και όταν αποφασίστηκε να χτιστεί μια αίθουσα συναυλιών για

την επερχόμενη επέτειο - την 50ή επέτειο της Μεγάλης Οκτωβριανής Σοσιαλιστικής Επανάστασης, τότε, προφανώς, οι αρχές θεώρησαν ότι ο χώρος που καταλάμβανε ένας ερειπωμένος ναός, ο οποίος απαιτούσε σημαντικά κονδύλια για την αποκατάστασή του, πολύ βολικό και κατάλληλο μέρος για την κατασκευή του. Φαίνεται ότι όλα αυτά μαζί ήταν ένας από τους βασικούς λόγους της κατεδάφισής του.

Ως αποτέλεσμα, στη θέση ενός πολύτιμου αρχιτεκτονικού μνημείου στέκεται τώρα ένα θαμπό και ανέκφραστο, τζάμι με επίπεδη οροφή από τσιμεντένιο κουτί της αίθουσας συναυλιών Oktyabrsky, που δεν κοσμεί σχεδόν καθόλου την ελληνική πλατεία και, κατά τη γνώμη πολλών, δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει την αρχιτεκτονική υπερηφάνεια της βόρειας πρωτεύουσας.

Ο Joseph Brodsky περιέγραψε τη βάρβαρη κατεδάφιση του πιο πολύτιμου ναού στο ποίημά του «Stop in the Desert» με πίκρα, αισθητή μελαγχολία και θλίψη.¹⁴

Так, в результате научно не обоснованных, поспешных и безответственных действий властей из архитектурного облика Ленинграда исчез знаковый уголок Санкт-Петербурга конца XIX столетия, с уникальным, по своим архитектурным достоинством, греческой церковью, являвшимся при этом - единственным греческим храмом в городе на Неве.

В греческой церкви, исходя из пожелания Д.Е. Бенардаки и, уже имеемого повеления Александра II, и был похоронен известнейший меценат, почетный гражданин Санкт – Петербурга, почетный гражданин Греции, умерший от сердечного приступа в Висбадене в 1870 году.

В сентябре 2011 года, его забальзамированные останки, обнаруженные после упорных, длительных поисков и научно идентифицированные, были торжественно перезахоронены в Некрополе мастеров искусств Александро - Невской Лавры, рядом с могилой художника греческого происхождения Архипа Куинжи, неподалеку от захоронений: Н.М. Карамзина, В.А. Жуковского, П.П. Гнедича, Ф.М. Достоевского. На могиле был установлен памятник с бюстом покойного. Так, многострадальные, останки почетного гражданина Санкт-Петербурга, изъятые из склепа при сносе греческой церкви, получили, наконец, заслуженное, достойное христианское упокоение.

В 2003 году в саду у Греческой площади, по инициативе греческой общественности, был торжественно открыт памятник Иоанну Каподистрии,

статс- секретарю Министерства иностранных дел России, первому президенту (1827-1831 г. г.) независимой Греции. Несомненно, что данный памятник украсил Греческую площадь. Он, естественно, напоминает о ее прошлом, о греках Санкт-Петербурга, их славных деяниях, свершениях во благо России, ее северной столицы.

Следует заметить, что с именем и деятельностью грека Д. Е. Бенардаки, наряду с Греческим храмом, связан и еще один замечательный памятник архитектуры – особняк на Невском проспекте, 86. Ныне это «Дом актера имени К.С. Станиславского».¹⁵

Старинное здание, в результате перестроек, в начале XIX века приобрело в целом тот вид, который оно имеет и сегодня. Став очередным собственником данного здания в 50-е годы того же столетия, Д. Е. Бенардаки произвел ряд существенных дополнений и изменений в особняке и прилегающей к нему территории (Невский проспект, 84). Так, а заднем дворе особняка был разбит красивый сад с беседкой – эстрадой, выстроена терраса. В глубине участка, по проекту архитектора А. Кольмана, были построены кирпичные жилые корпуса – ныне это дом № 84.

Функции особняка при Д.Е. Бенардаки значительно расширились. Так, мезонин особняка стал сдаваться в поднаем, первый этаж был отведен под магазины, а в парадных залах с 1869 года разместился Английский клуб, ставший любимым местом общения и отдыха многих видных и известных петербуржцев, гостей столицы.

Έτσι, ως αποτέλεσμα επιστημονικά αβάσιμων, βιαστικών και ανεύθυνων ενεργειών των αρχών, μια εμβληματική γωνιά της Πετρούπολης στα τέλη του 19ου αιώνα, με μια ελληνική εκκλησία μοναδική στην αρχιτεκτονική της αξιοπρέπεια, που ήταν ταυτόχρονα η μοναδική Ελληνικός ναός στην πόλη στον Νέβα, εξαφανίστηκε από την αρχιτεκτονική εμφάνιση του Λένινγκραντ.

Στην Ελλαδική Εκκλησία, με βάση τις επιθυμίες της Δ.Ε. Μπεναρδάκη και, ήδη υπό τις διαταγές του Αλέξανδρου Β', κηδεύτηκε ο περίφημος φιλόanthρωπος, επίτιμος δημότης της Πετρούπολης, επίτιμος δημότης της Ελλάδας, που πέθανε από ανακοπή καρδιάς στο Βισμπάντεν το 1870.

Τον Σεπτέμβριο του 2011, τα ταριχευμένα λείψανά του, που ανακαλύφθηκαν μετά από επίμονη, μακροχρόνια έρευνα και επιστημονικά ταυτοποιήθηκαν, θάφτηκαν ξανά πανηγυρικά στη Νεκρόπολη των Δασκάλων Τέχνης της Λαύρας Alexander Nevsky, δίπλα στον τάφο του ελληνικής καταγωγής καλλιτέχνη Arkhip

Kuinzhi, όχι μακριά από οι ταφές του N.M. Karamzina, V.A. Zhukovsky, P.P. Gnedich, F.M. Ντοστογιέφσκι. Στον τάφο υψώθηκε μνημείο με προτομή του νεκρού. Έτσι, τα πολύπαθα λείψανα ενός επίτιμου πολίτη της Πετρούπολης, που αφαιρέθηκαν από την κρύπτη κατά την κατεδάφιση της ελληνικής εκκλησίας, έλαβαν τελικά επάξια, άξια χριστιανική ανάπαυση.

Το 2003, στον κήπο κοντά στην Ελληνική Πλατεία, με πρωτοβουλία της ελληνικής κοινότητας, εγκαινιάστηκε το μνημείο του Ιωάννη Καποδίστρια, Υφυπουργού του Ρωσικού Υπουργείου Εξωτερικών, του πρώτου προέδρου (1827-1831) της ανεξάρτητης Ελλάδας. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό το μνημείο στόλιζε την ελληνική πλατεία. Όπως είναι φυσικό, μας θυμίζει το παρελθόν της, τους Έλληνες της Πετρούπολης, τις ένδοξες πράξεις τους, τα επιτεύγματα προς όφελος της Ρωσίας, της βόρειας πρωτεύουσάς της.

Να σημειωθεί ότι το όνομα και οι δραστηριότητες της ελληνικής Δ.Ε. Μπεναρδάκη, μαζί με τον Ελληνικό Ναό, συνδέονται και με ένα άλλο αξιόλογο αρχιτεκτονικό μνημείο - ένα αρχοντικό στη λεωφόρο Nevsky Prospekt, 86. Σήμερα είναι το «House of Actor που ονομάστηκε από τον Κ.Σ. Στανισλάφσκι».

15

Ως αποτέλεσμα των ανακατασκευών στις αρχές του 19ου αιώνα, το αρχαίο κτήριο απέκτησε γενικά την όψη που έχει σήμερα. Έχοντας γίνει ο επόμενος ιδιοκτήτης αυτού του κτιρίου στη δεκαετία του '50 του ίδιου αιώνα, η Δ. Ε. Μπεναρδάκη έκανε μια σειρά από σημαντικές προσθήκες και αλλαγές στο αρχοντικό και στη γύρω περιοχή (Nevsky Prospekt, 84). Έτσι, στην πίσω αυλή του αρχοντικού στρώθηκε ένας όμορφος κήπος με κιόσκι - σκηνή και χτίστηκε μια βεράντα. Στα βάθη του χώρου, σύμφωνα με το σχέδιο του αρχιτέκτονα Α. Kolman, χτίστηκαν κτίρια κατοικιών από τούβλα - τώρα αυτό είναι το σπίτι Νο. 84.

Λειτουργίες του μεγάρου υπό Δ.Ε. Οι Benardacs έχουν επεκταθεί σημαντικά. Έτσι, ο ημιώροφος του αρχοντικού άρχισε να νοικιάζεται, ο πρώτος όροφος διατέθηκε για καταστήματα και στα κρατικά δωμάτια, από το 1869, βρισκόταν το English Club, το οποίο έγινε αγαπημένο μέρος επικοινωνίας και χαλάρωσης πολλών επιφανών και διάσημων Κάτοικοι της Αγίας Πετρούπολης και φιλοξενούμενοι της πρωτεύουσας.

Однако, уже через 7 лет после смерти Д.Е. Бенардаки, в 1877 году, следующим собственником старинного здания-дворца стал гофмейстер князь Н. Юсупов и в нем опять произошли новые, очередные изменения.

В 1874 - 1877 годах на Литейном проспекте, по заказу и на средства грека князя Александра Дмитриевича Мурузи, по проекту архитектора А.К. Серебрякова, в модном тогда «мавританском стиле» был построен доходный дом, поражающий современников своим внешним и внутренним великолепием, своим удивительным декором и техническим совершенством.¹⁶

Данное здание, расположенное по адресу Литейный проспект, 24/27 широко известно и сейчас, как «Дом Мурузи. Оно по-прежнему украшает собой Санкт-Петербург, неизменно волнует людей, вызывает неослабевающий интерес к себе у жителей и гостей северной столицы. Следует заметить, что это не случайно.

Действительно, являясь ярким образцом арабского западного зодчества, здание и сегодня, как снаружи, так и внутри, представляет собой выдающееся произведение архитектурного искусства, хотя, за минувшие годы, понесло уже определенные, весьма ощутимые и заметные утраты.

Его фасады, по-прежнему украшены угловыми башнями, эркерами, нишами и балконами, терракотовыми колонками, арабесками и арабской вязью. К сожалению, зонтики – балконы, украшавшие входные дубовые двери, не сохранились, также как и листовые перила на лестницах. Наряду с этим, ныне выявлено много и других утрат.

Роскошный и весьма дорогой для своего времени доходный дом имел прачечную, паровое отопление, водопровод, 28 ванных комнат. Его парадные лестницы были украшены зеркалами, мраморными статуями, мебелью в восточном стиле и коврами.

Сам князь А.Д. Мурузи с семьей занимал апартаменты из 26 комнат в бельэтаже, который своими окнами выходил на Литейный проспект. Широкая мраморная лестница, украшенная арабской вязью, вела в апартаменты, в зал стилизованный под внутренний мавританский дворик. Несомненно, «Дом Мурузи» и сегодня является ценнейшим культурным наследием XIX столетия, замечательным памятником архитектуры прошлого, императорской столицы России. С 2003 г. в нем находится мемориальный музей-квартира И.А. Бродского. Вместе с тем, это здание является архитектурным напоминанием и о собственнике доходного дома, украсившего столицу, князе греческого происхождения А.Д. Мурузи, утвердившего проект здания и щедро финансировавшего его строительство.

В целом сохраняя свой всемирно известный исторический облик, город продолжает развиваться. Он разрастается новыми районами, имеющими уже современный архитектурный облик. В создании его, как и прежде, участвуют россияне, имеющие греческие корни.

Ωστόσο, ήδη 7 χρόνια μετά τον θάνατο της Δ.Ε. Μπεναρδάκη, το 1877, επόμενος ιδιοκτήτης του αρχαίου κτιρίου-ανακτόρου ήταν ο θαλαμοφύλακας Πρίγκιπας Ν. Γιουσούποφ και πάλι σε αυτό έγιναν νέες, τακτικές αλλαγές.

Το 1874 - 1877 στο Liteiny Prospekt, κατόπιν παραγγελίας και με έξοδα του Έλληνα πρίγκιπα Alexander Dmitrievich Muruzi, σύμφωνα με το σχέδιο του αρχιτέκτονα Α.Κ. Serebryakov, μια πολυκατοικία χτίστηκε στο τότε μοντέρνο «μαυριτανικό στιλ», που κατέπληξε τους σύγχρονους με την εξωτερική και εσωτερική της λαμπρότητα, την εκπληκτική διακόσμηση και την τεχνική της τελειότητα.¹⁶

Αυτό το κτίριο, που βρίσκεται στη Liteiny Prospekt, 24/27, είναι ευρέως γνωστό σήμερα ως το «House of Muruzi. Εξακολουθεί να κοσμεί την Αγία Πετρούπολη, να ενθουσιάζει πάντα τον κόσμο και να προκαλεί ακλόνητο ενδιαφέρον στους κατοίκους και τους επισκέπτες της βόρειας πρωτεύουσας. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτό δεν είναι τυχαίο.

Πράγματι, όντας ένα εντυπωσιακό παράδειγμα αραβικής δυτικής αρχιτεκτονικής, το κτίριο σήμερα, τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό, είναι ένα εξαιρετικό έργο αρχιτεκτονικής τέχνης, αν και τα τελευταία χρόνια έχει ήδη υποστεί ορισμένες, πολύ απτές και αισθητές απώλειες.

Οι προσόψεις του είναι ακόμα διακοσμημένες με γωνιακούς πύργους, παράθυρα σε προεξοχή, κόγχες και μπαλκόνια, κολώνες από τερακότα, αραβουργήματα και αραβική γραφή. Δυστυχώς δεν έχουν διατηρηθεί οι ομπρέλες και τα μπαλκόνια που διακοσμούσαν τις δρύινες πόρτες εισόδου, όπως και τα λαμαρίνα κάγκελα στις σκάλες. Μαζί με αυτό, έχουν πλέον εντοπιστεί πολλές άλλες απώλειες.

Η πολυτελής και πανάκριβη για την εποχή της πολυκατοικία διέθετε πλυντήριο, ατμοθέρμανση, τρεχούμενο νερό, και 28 μπάνια. Οι μεγάλες σκάλες του ήταν διακοσμημένες με καθρέφτες, μαρμάρινα αγάλματα, έπιπλα ανατολίτικου στιλ και χαλιά.

Ο ίδιος ο πρίγκιπας Α.Δ Ο Μουρούζι και η οικογένειά του κατέλαβαν ένα διαμέρισμα 26 δωματίων στον ημιώροφο, του οποίου τα παράθυρα έβλεπαν στο Liteiny Prospekt. Μια φαρδιά μαρμαρίνη σκάλα, διακοσμημένη με αραβική

γραφή, οδηγούσε στο διαμέρισμα, σε μια αίθουσα στυλίζαρισμένη σαν μαυριτανική αυλή. Αναμφίβολα, το «Σπίτι του Μουρούζι» σήμερα είναι η πολυτιμότερη πολιτιστική κληρονομιά του 19ου αιώνα, ένα υπέροχο αρχιτεκτονικό μνημείο του παρελθόντος, η αυτοκρατορική πρωτεύουσα της Ρωσίας. Από το 2003 στεγάζει το μνημείο μουσείο-διαμέρισμα της Ι.Α. Μπρόντσκι. Ταυτόχρονα, το κτίριο αυτό αποτελεί μια αρχιτεκτονική υπενθύμιση του ιδιοκτήτη της πολυκατοικίας που στόλιζε την πρωτεύουσα, του ελληνικής καταγωγής πρίγκιπα Α.Δ. Μουρούζι, ο οποίος ενέκρινε το σχέδιο του κτιρίου και χρηματοδότησε γενναιόδωρα την κατασκευή του.

Γενικά, διατηρώντας την παγκοσμίου φήμης ιστορική της εμφάνιση, η πόλη συνεχίζει να αναπτύσσεται. Αυξάνεται με νέες περιοχές που έχουν ήδη μια σύγχρονη αρχιτεκτονική εμφάνιση. Ρώσοι με ελληνικές ρίζες, όπως και πριν, συμμετέχουν στη δημιουργία του.

Среди них хотелось бы, прежде всего, назвать архитектора, профессора Валериана Дмитриевича Кирхоглани (1913 – 1994) – автора многих крупных мемориальных комплексов и памятников, известного специалиста ландшафтного и садово - паркового искусства, немало сделавшего, во второй половине XX столетия для придания современного архитектурного облика Ленинграду, прежде всего в его новых районах.¹⁷

Участник Великой Отечественной войны, архитектор В.Д. Кирхоглани в первый послевоенный 1946 год активно участвовал в работах по восстановлению разрушенных зданий Ленинграда, воссозданию их исторического облика.

В дальнейшем, в своей профессиональной творческой деятельности он сосредоточил основное внимание на создании мемориальных комплексов, раскрывающих историю города, посвященных его славному, героическому прошлому - революционным событиям, Великой Отечественной войне, ее героям.

Так, например, В.Д. Кирхоглани, в соавторстве с архитектором Е.И. Катониным, является создателем замечательного мемориального комплекса «Московский парк Победы» в Ленинграде, украсившего современный город. Ныне это известное и любимое место отдыха петербуржцев, которое с интересом посещается также многочисленными туристами, гостями города. Здесь их встречают величественные Пропилеи парка, Аллея Героев Советского Союза и другие монументы Воинской Славы, памятники мужеству защитников и жителей блокадного города. Встретят также

тенистые аллеи и озера парка, дающие возможность не только отдохнуть, но и задуматься о минувшей войне, вспомнить о блокаде и ее ужасах, о героизме и стойкости защитников города и его жителей, понесших огромнейшие потери, но отстоявших северную столицу, много сделавших для достижения Великой Победы.

С именем профессора В.Д. Кирхоглани тесно связаны также и такие, известные градостроительные проекты, позволившие создать современный облик площади Искусств (1946 г.), а также бульвара у Михайловского замка (1948 г.) в центральной, исторической части северной столицы.

Μεταξύ αυτών, θα ήθελα, πρώτα απ' όλα, να αναφέρω τον αρχιτέκτονα, τον καθηγητή Valerian Dmitrievich Kirhoglani (1913 - 1994) - τον συγγραφέα πολλών μεγάλων αναμνηστικών συγκροτημάτων και μνημείων, έναν γνωστό ειδικό στην τέχνη του τοπίου και του κήπου, ο οποίος έκανε πολύ στο δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα για να δώσει τη σύγχρονη αρχιτεκτονική εμφάνιση του Λένινγκραντ, ειδικά στις νέες περιοχές του.¹⁷

Ο συμμετέχων του Μεγάλου Πατριωτικού Πολέμου, αρχιτέκτονας V.D. Το πρώτο μεταπολεμικό έτος του 1946, ο Kirkhoglani συμμετείχε ενεργά στις εργασίες για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων κτιρίων του Λένινγκραντ και την αναδημιουργία της ιστορικής τους εμφάνισης.

Στη συνέχεια, στην επαγγελματική του δημιουργική δραστηριότητα, επικεντρώθηκε στη δημιουργία συγκροτημάτων μνήμης που αποκαλύπτουν την ιστορία της πόλης, αφιερωμένα στο ένδοξο, ηρωικό παρελθόν της - επαναστατικά γεγονότα, τον Μεγάλο Πατριωτικό Πόλεμο και τους ήρωές της.

Έτσι, για παράδειγμα, ο V.D. Kirhoglani, σε συνεργασία με τον αρχιτέκτονα E.I. O Katonin, είναι ο δημιουργός του υπέροχου μνημείου «Moscow Victory Park» στο Λένινγκραντ, το οποίο έχει διακοσμήσει τη σύγχρονη πόλη. Σήμερα είναι ένα πολύ γνωστό και αγαπημένο σημείο διακοπών για τους κατοίκους της Αγίας Πετρούπολης, το οποίο επίσης επισκέπτονται με ενδιαφέρον πολυάριθμοι τουρίστες και επισκέπτες της πόλης. Εδώ τους υποδέχονται τα μεγαλοπρεπή Προπύλαια του πάρκου, η Αλέα των Ηρώων της Σοβιετικής Ένωσης και άλλα μνημεία στρατιωτικής δόξας, μνημεία του θάρρους των υπερασπιστών και των κατοίκων της πολιορκημένης πόλης. Θα σας υποδεχτούν επίσης τα σκιερά σοκάκια και οι λίμνες του πάρκου, που παρέχουν την ευκαιρία όχι μόνο να χαλαρώσετε, αλλά και να σκεφτείτε τον προηγούμενο πόλεμο, να θυμηθείτε τον αποκλεισμό και τη φρίκη του, τον ηρωισμό και το σθένος των υπερασπιστών της πόλης και του κατοίκους, που υπέστησαν τεράστιες απώλειες, αλλά

υπερασπίστηκαν τη βόρεια πρωτεύουσα και έκαναν πολλά για την επίτευξη της Μεγάλης Νίκης.

Με το όνομα του καθηγητή V.D. Το Kirhoglani συνδέεται επίσης στενά με τέτοια γνωστά πολεοδομικά έργα, τα οποία κατέστησαν δυνατή τη δημιουργία της σύγχρονης εμφάνισης της Πλατείας Τεχνών (1946), καθώς και της λεωφόρου κοντά στο Κάστρο Mikhailovsky (1948) στο κεντρικό, ιστορικό τμήμα του τη βόρεια πρωτεύουσα.

Несомненно, петербуржец с греческими корнями, выпускник архитектурного факультета института имени И.Е. Репина в Ленинграде, Валериан Дмитриевич Кирхоглани внес весомый вклад не только в восстановление исторического облика города на Неве, но и в его дальнейшее развитие в годы после завершения Великой Отечественной войны.

Наряду с этим, следует заметить, что известный архитектор свыше 40 лет преподавал в Ленинградском Высшем художественном промышленном училище им. В.И. Мухиной. Профессионально подготовил и воспитал значительное количество художников-архитекторов, специалистов по ландшафтному и монументальному проектированию, передал им свои знания и опыт. Это позволяет надеяться, что ученики известного архитектора - грека продолжат дело своего учителя и внесут достойный вклад в дальнейшее развитие архитектурного облика бурно растущего и расширяющегося Санкт-Петербурга.

Применительно к рассматриваемой теме, хотелось бы назвать имя еще одного петербуржца с греческими корнями - Заслуженного строителя РФ Ивана Константиновича Сахиниди (1917-1992), внесшего несомненный вклад в современный облик города на Неве. Почетный транспортный строитель посвятил свою жизнь строительству метро в Ленинграде (Санкт-Петербурге).¹⁸

При его непосредственном участии и техническом руководстве осуществлялось проектирование, планирование и строительство всех линий Ленинградского метрополитена, были разработаны и внедрены новые прогрессивные конструкции и технологии, механический комплекс, с помощью которого была достигнута рекордная скорость проходки – 1253 метра в сутки.

С именем И.К. Сахиниди связано ряд новых технических решений по созданию, например, вестибюля станции метро «Площадь Мужества» и зала

самой станции. Применение новаторских конструкций позволило, и это отмечалось в печати города «...впервые в практике метростроения создать нерасчлененное пространство зала, колорит и скупые декоративные детали которого передают впечатление спокойной торжественности и мужественной красоты», напоминают о мужестве и стойкости защитников и жителей блокадного Ленинграда, об ужасах войны, понесенных жертвах во имя Победы».

Αναμφίβολα, ένας Πετρουπολίτης με ελληνικές ρίζες, απόφοιτος της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Ινστιτούτου με το όνομα I.E. O Repin στο Λένινγκραντ, ο Valerian Dmitrievich Kirhoglani συνέβαλε σημαντικά όχι μόνο στην αποκατάσταση της ιστορικής εμφάνισης της πόλης στον Νέβα, αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξή της στα χρόνια μετά το τέλος του Μεγάλου Πατριωτικού Πολέμου.

Μαζί με αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι ο διάσημος αρχιτέκτονας δίδαξε στην Ανώτερη Βιομηχανική Σχολή Τέχνης του Λένινγκραντ για πάνω από 40 χρόνια. ΣΕ ΚΑΙ. Μουχίνα. Εκπαίδευσε και εκπαίδευσε επαγγελματικά σημαντικό αριθμό καλλιτεχνών-αρχιτεκτόνων, ειδικών στο τοπίο και το μνημειακό σχέδιο και τους μετέδωσε τις γνώσεις και την εμπειρία του. Αυτό μας επιτρέπει να ελπίζουμε ότι οι μαθητές του διάσημου Έλληνα αρχιτέκτονα θα συνεχίσουν το έργο του δασκάλου τους και θα συμβάλουν επάξια στην περαιτέρω ανάπτυξη της αρχιτεκτονικής εμφάνισης της ταχέως αναπτυσσόμενης και διευρυνόμενης Αγίας Πετρούπολης.

Σε σχέση με το υπό εξέταση θέμα, θα ήθελα να αναφέρω το όνομα ενός άλλου Πετρούπολης με ελληνικές ρίζες - Τιμώμενος οικοδόμος της Ρωσικής Ομοσπονδίας Ivan Konstantinovich Sakhinidi (1917-1992), ο οποίος συνέβαλε αναμφίβολα στη σύγχρονη εμφάνιση του πόλη στον Νέβα. Ο επίτιμος κατασκευαστής συγκοινωνιών αφιέρωσε τη ζωή του στην κατασκευή του μετρό στο Λένινγκραντ (Αγία Πετρούπολη).¹⁸

Με την άμεση συμμετοχή και την τεχνική ηγεσία του, πραγματοποιήθηκε ο σχεδιασμός, ο σχεδιασμός και η κατασκευή όλων των γραμμών του μετρό του Λένινγκραντ, αναπτύχθηκαν και εφαρμόστηκαν νέα προοδευτικά σχέδια και τεχνολογίες, καθώς και ένα μηχανολογικό συγκρότημα, με τη βοήθεια του οποίου διείσδυσε ρεκόρ. επιτεύχθηκε ταχύτητα 1253 μέτρων την ημέρα.

Με το όνομα του I.K. Σαχινίδη συνδέεται με μια σειρά από νέες τεχνικές λύσεις για τη δημιουργία, για παράδειγμα, του λόμπι του σταθμού του μετρό Plushchad Muzhestva και της αίθουσας του ίδιου του σταθμού. Η χρήση καινοτόμων σχεδίων κατέστησε δυνατή, και αυτό σημειώθηκε στον Τύπο της

πόλης, «... για πρώτη φορά στην πρακτική της κατασκευής μετρό, να δημιουργηθεί ένας αδιαίρετος χώρος της αίθουσας, του οποίου το χρώμα και οι αραιές διακοσμητικές λεπτομέρειες μεταφέρω την εντύπωση της ήρεμης επισημότητας και της θαρραλέας ομορφιάς», που θυμίζει το θάρρος και το σθένος των υπερασπιστών και των κατοίκων του πολιορκημένου Λένινγκραντ, για τη φρίκη του πολέμου, τις θυσίες που έγιναν στο όνομα της Νίκης».

Остекленный наземный вестибюль станции метро «Выборгская» на Лесном проспекте Санкт – Петербурга также сооружен с использованием новых конструктивно-технических приемов, в разработке которых активно участвовал И. К. Сахиниди - известный инженер – строитель, уже к тому времени имевший, свыше 10 авторских свидетельств за важные изобретения и оригинальные новаторские решения, надежно обеспечивающие подземное и наземное строительство метро, его станций и вестибюлей.

Руководство государства высоко оценило деятельность и заметные трудовые заслуги выпускника Ленинградского Политехнического института имени М.И. Калинина. Ему были присвоены почетные звания, он был награжден двумя орденами «Трудового Красного знамени» и рядом медалей, государственными премиями, вошел в историю создания метрополитена северной столицы, серьезно изменившего облик города и жизнь горожан.

Таким образом, даже приведенных данных, думается, вполне достаточно, чтобы с полным основанием, уверенно заключить об участии этнических греков (россиян с греческими корнями) в строительстве Санкт-Петербурга, о их заметной роли в сооружении в нем памятников, знаковых, известных зданий, в сохранении исторического и в создании современного облика, продолжающего развиваться города на Неве, российского Санкт-Петербурга.

ПРИМЕЧАНИЕ. В интернете можно посмотреть указанные, названные в статье объекты, а также получить их характеристики и полные данные.

Ο προθάλαμος του μετρό Vyborgskaya στο Lesnoy Prospekt στην Αγία Πετρούπολη κατασκευάστηκε επίσης χρησιμοποιώντας νέες τεχνικές και τεχνικές τεχνικές, στην ανάπτυξη των οποίων συμμετείχε ενεργά ο I. K. Sakhinidi, διάσημος μηχανικός κατασκευής που είχε ήδη πάνω από 10 πιστοποιητικά πνευματικών δικαιωμάτων. εφευρέσεις και πρωτότυπες καινοτόμες λύσεις που διασφαλίζουν αξιόπιστα την υπόγεια και υπέργεια κατασκευή του μετρό, των σταθμών και των λόμπι του.

Η κρατική ηγεσία εκτίμησε ιδιαίτερα τις δραστηριότητες και τα αξιοσημείωτα εργασιακά επιτεύγματα του απόφοιτου του Πολυτεχνικού Ινστιτούτου του Λένινγκραντ που πήρε το όνομά του από τον Μ.Ι. Καλίνινα. Του απονεμήθηκαν τιμητικοί τίτλοι, του απονεμήθηκαν δύο παραγγελίες του Κόκκινου Πανό της Εργασίας και μια σειρά από μετάλλια, κρατικά βραβεία και έμεινε στην ιστορία της δημιουργίας του μετρό της βόρειας πρωτεύουσας, που άλλαξε σοβαρά την εμφάνιση της πόλης και τη ζωή των πολιτών της.

Έτσι, ακόμη και τα δεδομένα, φαίνεται, είναι αρκετά για να συμπεράνουμε με σιγουριά και σιγουριά για τη συμμετοχή των εθνικών Ελλήνων (Ρώσων με ελληνικές ρίζες) στην κατασκευή της Αγίας Πετρούπολης, για τον αξιοσημείωτο ρόλο τους στην κατασκευή μνημείων, διάσημα κτίρια εκεί, στη διατήρηση του ιστορικού και στη δημιουργία μιας σύγχρονης εικόνας που συνεχίζει να αναπτύσσει την πόλη στον Νέβα, στη ρωσική Αγία Πετρούπολη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ. Στο Διαδίκτυο μπορείτε να δείτε τα αντικείμενα που αναφέρονται στο άρθρο και λάβετε επίσης τα χαρακτηριστικά και τα πλήρη στοιχεία τους.

ЛИТЕРАТУРА, ИСТОЧНИКИ:

1. Зарецкая З.В. Фальконе. Л., 1965; Каганович А.Л. Медный всадник. История создания монумента. Л., 1975.
2. Энциклопедия военных и морских наук. СПб., 1891. Т.5. С.130.
3. Иванов Г.И. Камень-гром. Историческая повесть. Л., 1994.С. 56,62, 69-79.
4. Ключевская К.В. Медный всадник. Л., 1967.
5. Невероятное русское техническое достижение. Памятник, воздвигнутый во славу Петра Великого или рапорт о проведенных работах и технических средствах, которые были использованы для доставки в Петербург скалы весом в две тысячи тонн, предназначенной для использования в качестве основания для статуи данного императора на коне и прочее. Афины. Общество по изучению истории Греции. 2003. (Репринт. Переиздание 1777 г.).
6. Бакмейстер И.Г. Историческое известие о изваянном конном изображении Петра Великого сочиненное коллежским ассессором и библиотекарем

Императорской

Академии наук Иваном Бакмейстером (Переведено Н. Карандашевым).СПб.: тип.

Шнора. 1788.

7. Иванов Г.И. Камень-гром. Историческая повесть. С.73

8. Синдаловский Н.А. Легенды и мифы Санкт-Петербурга. СПб.,1997. С.71,

9. Н.Л. Жервэ, В.Н.Строев. Исторический очерк 2-го кадетского корпуса.СПб.,1912. С.10-25.

10. Приложения к камер-фурьерскому журналу 1797 года. СПб.,1897. С.35-36.

11. А. Корин. Потомок древних афинян стал первым русским миллионером// Русский

предприниматель. № 11 (18),2003-2004; В.А. Григорькин. Формирование российского

типа предпринимателя-буржуа на примере Д.Е. Бенардаки. Диссертация на соискание

ученой степени кандидата исторических наук. Саранск,2008.

12. Антонов В.В. ,Кобак А.В. Святыни Санкт-Петербурга. Т.1,СПб,1994. С.176-177.

13. Журнал Нева, № 48, 1884.

14. Бродский И.А. Избранные стихотворения 1957-1992. М.,1994. С.77-78.

15. Бурина М.С. Прогулки по Невскому проспекту. СПб.,2003. С.235-239; Кириков Б.М.,

Кирикова Л.А., Петрова О.В. Невский проспект: архитектурный путеводитель. М., 2004.

С.326-329.

16. А. Кобак, Л. Лурье. Дом Мурузи. СПб., 1996 ; Зодчие Санкт-Петербурга XIX-начала XX

века/ составитель В.Г. Исаченко. СПб, 1998.

17. Сады и парки Ленинграда. Сост. А. Филиппченко.Л.,1959; Гусаров А.Ю. Памятники

воинской славы Петербурга.СПб.,2010.

18. Энциклопедия транспортного строительства. Т.2, С.273; В. Гарютин. Метрополитен

Северной Столицы. СПб., 1995.

14 июня 2018 - (В день открытия Чемпионата мира по футболу)
СПб

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΠΗΓΕΣ:

1. Zaretskaya Z.V. Falcone. L., 1965; Kaganovich A.L. Χάλκινος Ιππέας. Ιστορία της δημιουργίας μνημείο. Α., 1975.
2. Εγκυκλοπαίδεια στρατιωτικών και ναυτικών επιστημών. Πετρούπολη, 1891. Τ.5. Σελ.130.
3. Ivanov G.I. Πέτρα-βροντή. Ιστορική ιστορία. Α., 1994.Σ. 56,62, 69-79.
4. Klyuchevskaya K.V. Χάλκινος Ιππέας. Α., 1967.
5. Απίστευτο ρωσικό τεχνικό επίτευγμα. Ένα μνημείο που χτίστηκε στη δόξα Ο Μέγας Πέτρος ή έκθεση για το έργο που επιτελέστηκε και τεχνικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την παράδοση βράχου βάρους δύο χιλιάδων τόνων στην Αγία Πετρούπολη, προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως βάση για ένα άγαλμα αυτού ο αυτοκράτορας έφιππος κ.ο.κ. Αθήνα. Εταιρεία Μελέτης Ελληνικής Ιστορίας. 2003.
(Ανατύπωση. Ανάτυπο 1777).
6. Backmeister I.G. Ιστορικές ειδήσεις για τη γλυπτή έφιππη εικόνα του Πέτρου Εξαιρετικό, που αποτελείται από έναν συλλογικό αξιολογητή και βιβλιοθηκάριο του Imperial Ακαδημία Επιστημών του Ivan Bakmeister (Μετάφραση Ν. Karandashev).Αγία Πετρούπολη: τύπος. Σνόρα. 1788.
7. Ιβάνοφ Γ.Ι. Πέτρα-βροντή. Ιστορική ιστορία. Σελ.73

8. Sindalovsky N.A. Θρύλοι και μύθοι της Αγίας Πετρούπολης. Αγία Πετρούπολη, 1997. Ρ.71,

9. N.L. Gervais, V.N. Stroev. Ιστορικό σκίτσο του 2ου Σώματος Δοκίμων Αγία Πετρούπολη, 1912. Σελ.10-25.

10. Συμπληρώματα στο περιοδικό Chamber-Fourier του 1797. Αγία Πετρούπολη, 1897. Σελ.35-36.

11. Α. Κορίν. Ένας απόγονος των αρχαίων Αθηναίων έγινε ο πρώτος Ρώσος εκατομμυριούχος // Ρώσος

επιχειρηματίας. Νο. 11 (18), 2003-2004; V.A. Γκριγκόρκιν. Σχηματισμός ρωσικής

τύπος αστού επιχειρηματία με το παράδειγμα της Δ.Ε. Μπεναρδάκη. Διατριβή για διαγωνισμό

επιστημονικός τίτλος υποψηφίου ιστορικών επιστημών. Σαράνσκ, 2008.

12. Antonov V.V. ,Kobak A.V. Ιερά της Αγίας Πετρούπολης. Τ.1, Αγία Πετρούπολη, 1994. Σελ.176-177.

13. Περιοδικό Neva, No. 48, 1884.

14. Brodsky I.A. Επιλεγμένα ποιήματα 1957-1992. Μ., 1994. Σ.77-78.

15. Μπουρίνα Μ.Σ. Περιπατώντας κατά μήκος της λεωφόρου Nevsky. Αγία Πετρούπολη, 2003. σσ.235-239; Kirikov B.M.,

Kirikova L.A., Petrova O.V. Nevsky Prospekt: Αρχιτεκτονικός οδηγός. Μ., 2004.

Σελ.326-329.

16. Α. Kobak, L. Lurie. Σπίτι του Μουρούζι. Αγία Πετρούπολη, 1996; Αρχιτέκτονες της Αγίας Πετρούπολης XIX-αρχές XX

αιώνα / συντάχθηκε από τον V.G. Ισατσένκο. Αγία Πετρούπολη, 1998.

17. Κήποι και πάρκα του Λένινγκραντ. Comp. A. Filipchenko.L., 1959; Gusarov A.Yu. Μνημεία

στρατιωτική δόξα της Αγίας Πετρούπολης. Αγία Πετρούπολη, 2010.

18. Εγκυκλοπαίδεια κατασκευής μεταφορών. Τ.2, Ρ.273; V. Garyutin.
Μητροπολίτης

Βόρεια Πρωτεύουσα. Αγία Πετρούπολη, 1995.

14 Ιουνίου 2018 - (Την ημέρα έναρξης του Παγκοσμίου Κυπέλλου FIFA)

Αγία Πετρούπολη